

CLASSIFICACIÓ DELS TOPÒNIMS CONTINGUTS EN UN LLEVADOR D'OSOR (LA SELVA) DEL SEGLE XVIII

Fèlix BRUGUERA
Xavier ESCORIHUELA

INTRODUCCIÓ

Tal i com vàrem indicar en el darrer Col·loqui de la Societat d'Onomàstica celebrat a Vilafranca del Penedès els dies 10, 11 i 12 de maig de 1996, presentem aquí la classificació dels set-cents cinquanta-dos topònims que es troben en el llibre titulat *Llavador de Sant Pere de Ozor y Santa Creu de Horta, Bisbat de Vich*, realitzat pel Sr. Joseph Anton Copons Messades entre el 17 de juliol de 1731 i el 4 d'octubre del mateix any. (Aquest llevador ha estat estudiat en diversos articles, publicats als números 53 i 60 -i en el de propera publicació corresponent a l'anteriorment indicat Col·loqui- del Butlletí Interior de la Societat d'Onomàstica).

Gràcies a l'experiència adquirida amb el treball, l'assistència a diferents Col·loquis i les valuoses aportacions que en aquests ens han anat fent els companys d'estudi (especialment els mestres Amigó, Manent i Prats), hem pogut fer una segona classificació, des del nostre punt de vista més acurada, però que tot i així no donem com a definitiva ni tancada, com sovint és evident i lògic en el camp de l'onomàstica.

CLASSIFICACIÓ

Noms que tenen relació amb els animals

Cabrerola, Cabrots, Coll de sa Palomera, Corp, Gallinada, Gatoneras, La Palomera, Pardal, Rocaxuriguera, Rupit, Saludriguera, Sotascabirols, Vallors.

Noms que tenen relació amb les plantes

Albareda, Arbosset, Aulet, Aulina, Avallana, Avena, Bardé, Bruguer, Bruguera, Camptells, Castanyeda, Castanyet, Cerceneda, Coral, Coralet, Desbruguer, Fageda, Falgueras, Forment, Freixa, Funollet, Mata, Me(a)tuxa (Matoxa), Montsoliu, Morell, Morer, Nogareda, Noguer, Noguera, Nogueroles, Parer, Parral, Plansaulina, Poyancra, Roca del Llor, Rocamorera, Romagueras, Rovir, Rovira, Ruscall, Safageda, Sapollanch, Saula, Saulas, Sauleda, Saulina, Saver, Savina, Serreda, Siureda, Surell, Surós, Susqueda, Verneda, Vinyals, Vinyas.

Construccions i obres de l'home

Bornasacodina, Camp del Castell, Casella, Casellas, Casina, Castell, Castellana, Castellet, Casullas, Colomer, Cors, Cortal, Cortals, Creu de Coll de Llavanyas, Descabanyes, Fontanella, Horta, Hortas, La Tàpia, Las Trias, Las Terradas, Llavador, Molí Fariner, Molí (rec del), Molí, Molín, Monar, Padró, Pla del Castellar, Plantada, Plantadís, Plaregador, Poados, Pont, Pontarró, Pontey, Portalleras, Pou, Presó, Puigdesamolera, Rajol, Rechs, Sastrias, Sescorts, Sot de las Casas, Torra de Rechs, Torra, Tria, Trias, Trillas, Viver, Yglesias.

Gentilicis

Camp del Moro, Gascó

Llinatges i noms propis

Aulet den Corbera, Badia, Badia i Coll, Baltasar, Banchs, Barceló, Basseda, Blay, Borrat, Borrell den Pinyana, Borrell, Busquets, Camí Iglésies, Camp den Casamitjana, Camp den Sauleda, Campermangol, Carbonell, Casa de Joan Casamitjana, Casa de Joseph Vidal, Casa den Palau Armengol, Casa den Masferrer alias Sech, Casamitjana, Cassals, Castandell, Castanyeda den Pinyana, Castanyeda den Bayer, Caulí, Cerver, Clascar, Clozells, Colobrans, Coll de Raurich, Coll i Badia, Coll de Nafre, Coma de Amir, Coma den Barceló, Conca de Comajuan, Corp de Soler, Costa den Vila, Crespí, Creu den Camps, Esteva, Falgueras, Farrús, Feixa den Farral, Ferran, Ferriol, Ferriolas, Folgueras, Font del Borrell, Font den Riba, Gausach, Ginestet, Gi(e)ronella, Gomis, Gonfau, Grau, Gravalosa, Hera de Rombau, Horra, Hort den Baceda, Horta, Horta den Castanyeda, Horta den Roure, Les oliveras den Serra, Llosas den Boscà, Margarit, Mas Coll, Masferrer, Masjoan, Masmir (Maymir), Molí den Avellana, Mont Tió, Montanya den Vaguer, Montargull (Muntargull), Nafre, Noguers den Garriga, Ombreras, Oriol, Pasola, Pidemunt, Pidevall, Prat den Borrell, Puig Esteva, Puig de Jalats, Puig de Jaume, Puigborrell (Puig de Borrell), Puigdorriol, Puigfe(a)rran, Puigoriol, Quintà den Gomis, Ràfols, Raurich, Ravertenchs, Riba, Ripoll, Rocasalva, Rohir (Rohyr), Roures den Pidevall, Rousich, Robir, Rudà, Sailla, Saleta, Sarola, Serra del Toronell, Serra den Garriga, Silvestre, Simon, Sitjar, Sivella, Solà, Soler, Solterra, Soriol, Sot den Prat, Subirà, Sunyer, Te, Ter, Terradas, Torrera den Garriga, Tria den Saleta, Triador, Va(e)guer, Vidal Coma de Amir, Vila.

Noms derivats dels elements abundants en un lloc

Albes, Artiga de Forment, As Camps, Casas, Coll de Rusca, Coll de Sirés, Comapadrosa, Estretes de Rusca, Fageda, Feixas Desparrals, Flota, Font de l'Aulet, Fonts, Fontsamallera, Formenta, Fraxanedas, Frigolet, Ginestar, Horts, Hortas, Junquer, La Devesa, La Pomareda, Las Selvas, Lo Cultiu, Lo Moré, Los Avellaners, Llineras, Mallol, Nogareda (Noguereda), Nogarola, Parra Sarbosses, Parral, Parral, Pla del Castanyer, Pla de Roure, Plan Saulina, Posa dels Roures den Pidevall, Prats, Puigcarós, Puig del Pi, Puig de Campells, Puig de Ginestar, Raleda de Castanyers, Raleda, Rochar, Roquer, Rost de Pi, Saivinya, Salcia, Saplantada, Selvas, Seuvas,

Torrent dels Saulas, Torrent del Tey, Verger, Verger Albareda, Verneda, Vinya Garriera, Vinyas, Vinyassa.

Hàgotopònims

La Sellera, Muntanya de Sant Miquel de Solterra, Oliver de Sant Pere, Puig de sant Julià, Sant Benet, Sant Gregori, Sant Julià, Sant Miquel de Solterra, Sant Hilari Sacalm, Sant Martí de Carós, Sant Gregori, Sant Benet, Santa Margarida de Vallors, Santa Bàrbara, Santa Creu d'Horta, Santa Creu, Santa Maria y Sant Tomàs en la yglesia de Ozor, Santoni, Santuari de la Mare de Déu del Coll, Serra de Sant Julià, Serra de Sant Miquel.

Noms esdevinguts per extensió

Aiguavés de Serra de Puig de Jalats, Aulet del mas Arrencada, Aygal de la Mata, Bach del Sot den Prat, Barraca del Maroy, Bayer de la Mata, Boscos de Puigmerdós, Camp Gran de sa ylla, Camps de mas Coll, Cap del Pont, Casa de la Mata, Casa del mas Montada, Casa del mas Banchs, Casina del Subirà, Castanyeda del Borratxí, Castanyeda de Puigborrell, Castanyeda des Torrent, Castanyeda del mas Arrencada, Coll de sa Codina, Colldesbanchs, Corp de pertinencias del mas Ruscay, Costa del mas Coll, Costa del Collsecudina, Costa de las Romagueras, Costa del mas Roy, Costa de la Font de la Matuxa, Costa de la Matuxa, Cudina de Susqueda, Ginestar del mas Vaguer, Gorch de Saludriera, Hortas de la Riera del Barder, Hortas del molí den Avellana, Horts de la Matuxa, Las hortas del mas Plana, Mayola de la Rebleda, Molí de Mata, Parròquia de Ozor, Plassa del Verger, Prat de la Font del Borrell, Puig de Carós (Querós), Puig de Ozor, Quintà de la Tria, Rieral del mas Cortal, Roca del Rajol, Serra de Montargull, Serra del mas de la Avena, Serra de las Selvas, Serra de Puigroure, Serra de Casanova del Subirà, Serragran de las Borboladas del Soler, Seu de Girona, Sot del Castandell, Terme Gurb, Terme de Ozor, Terra de la Nogarola, Torrent de la vinya, Vinya de la Torrentera.

Orogràfics

Baucis, Boscà, Bosch, Brunyola, Busquets, Co(u)dina, Coll, Colldesaroca (Coll de sa rocha), Collell, Collich, Collsaroca, Coma del prat, Coma, Comas, Crosa, Crozet, Despujol, Dessot, Desvilar, Esquer, Estany, Estanyol, La Plana, La Sota, La Torrentera, Las Muntadas (Montadas), Las Costas, Las Crosas, Las Planas, Lo Sot, Mont, Montmitjà, Muntada, Ozor, Panella, Panelles, Parayó, Pla, Plana, Plana den Forn, Planademunt, Planadevall, Planas, Planellas, Planiol, Pons Querós, Puig Arquer, Puigbell, Puigcaulí, Puigdefrou, Pujol, Querós, Ribademunt, Ribadeu, Ribadevall, Ridafre, Ridemar, Ridemont, Riera, Rigavalós, Roca, Rocasalva, Roquer, Sa Crosa, Sacalm, Sacot, Salt, Sarriera, Sarroca, Sas Bassas, Sas Comas, Savall, Serra, Serradella, Serrademunt, Serras, Serrat, Serrat de Pujol, Sitjes, Solroca, Sot, Sota, To(u)ronell, Torrent, Torrentera, Vallpregona, Vilar.

Noms procedents de relacions jurídiques

Colldesforsas, Coma de Cens, Comanda de Aiguaviva, Los Alous dels Enferms, Parcerias, Pratspagador, Sots dels Alous.

Noms derivats de l'aparença visual: mida, forma i color

Anglès, As Negral, Aulet Gran, Blanques, Cam Pla, Camp Prodey, Camp gran de sa Ylla, Campàs den Pidemont, Camprodó, Campsasala, Castanyer borat, Desforcats, Fontanella Gran, Hort Rudó, Lo Menut, Llauger, Major de las Selvas, Major, Menudades, Negral, Petit, Pla del Ou, Planiol, Puignagrell, Puigrodó (Puigrodon), Puigrodós, Roca Rodonada, Roca Aguda (Rocaguda), Rocacorba, Rocaplana, Rodó, Rodonell, Rodós, Rompuda, Sa Ylla, Sailla, Serra Torta, Serragran de las Borboladas del Soler, Serraguda, Serramajor, Tintas, Vallclara, Yllas.

Noms derivats de la situació del lloc

Aubach, Aulet del Bach, Baceda de Munt, Bach de la Serra i Pujal, Camallar, Casadevall, Castanyeda del Bach, Feixa del Bosc, Hortas de Rechs, Las Ombreras, Lo Solar, Olivar de Mixena., Pla de Su, Pregona de vall, Quintana, Solà, Su.

Noms derivats d'apreciacions temporals

Camí Vell de las Hortas, Casa Nova de Fonollet, Casa Nova de Montanya del mas Sobirà, Casanova del Subirà, Casanovas, Castanyeda Vella, Fageda Vella, Hort Nou, Maynou, Nova, Terra Ballosa, Vella, Vilanova de Sau.

Noms derivats de la constitució del lloc

Algal (Aigual), Aygual de la Mata, Ayguals, Comarable, Lloretsalvatge, Llosella, Maltorrent, Passadoras, Prat Puigborrell, Rocabell, Serra de las Portalleras, Torrent de las Bassas, Tunas.

Originats per possibles fets esdevinguts en el lloc

El Castanyer del Fil, Enfermera, Fogueras, Los Enferms, Piuladas, Serra Hera Cremada.

Noms originats per oficis o malnoms

Badle, Bondia, Boneta, Borratxí, Camí Real, Capellans, Castellar, Ferrer, Gravat, Jugador, Marquès, Masferrer, Mirapeus, Molinera, Oller, Pla del Prevere, Plana den Forn, Prevere, Puig Salader, Puigmerdós, Sabater, Senyor, Serrat de na Vaguera, Torrera, Vaguera.

Noms originats per possibles aparences formals

Coll del Bes, Fembramorta, Pedrajugadora, Plajugador, Puigjugador, Rocacarbo-nera, Sepulturas, Serrat de la Jaguda, Serrat de la Llosa, Terçal, Travessera.

Noms provinents de l'ús del lloc

Banyadós, Camí Missader del mas Gomis, Camí Públich, Camp Amar, Collet Saspia, Espia, Explets, La Posa, Pairó, Pla de Térmens, Plassabatuda, Pública, Sagordia (Saguàrdia), Sas Posas.

Noms que indiquen direcció o provinença

Camí de las Hortas, Camí de las Hortas, Camí de la Piconera, Camí de mas Plana a Ozor, Camí del mas Gelats al mas Subirà, Camí del Pont, Camí del mas Planas al pla de Térmens, Camí del mas Gomis a la Yglesia de Ozor, Camí públich qui va de Ozor a Sant Hilari, Camí públich que va del Crozet a las Romagueras, Camí Públich qui va a Sant Hilari, Camí Públich qui va al Coll, Camí que va del mas Pigem a la Avena, Camí que va a las Romagueras, Camí que devallà de la casa den Espinàs, Camí qui va de Ozor a las Romagueras, Camí qui va del Funollet al Verger, Camí qui va de Ozor a Santa Creu, Camí qui va a la font del mas Gomis, Camí qui va a Amer, Camí qui va al Solar, Camí qui va al mas Solterra y Gomis, Camí qui va de mas Bosch a Nostra Senyora del Coll, Camí qui va a Sant Miquel, Camí qui va a Nostra Senyora del Coll, Camí real qui va de Vich a Gerona, Camí Real qui va al Molí Fariner, Camí Real qui va de Ozor a Anglès, Camí Real qui va a Gerona, Camí Real de Vich, Camí Real Vigatà, Camí Vigatà, Carrer del Verger, Carrer qui va a la font den Borrell, Carrer qui va al Coll (a Nostra Senyora del Coll), Carrer qui va del Molí a Nostra Senyora del Coll, Ridacós.

Estris

Fusell, Rajol, Satonella, Sivella, Volant.

Llocs de les cases o masos

Arolas, Casal, Descamps, Hera, Montsitjà, Prat, Terrats.

Noms de difícil classificació

Arrencada, Ayof, Balomar, Barau, Becfret (Bechfret), Boranca, Borboladas, Bordoneras (Burdoneras), Borgoladas, Burxas, Canalonja, Capallanch, Capollanch, Cartalonga, Castanyeda de la Puila, Clavers, Coll de Lavanyas, Coll de Lauser, Collsarosica, Comarca, Darnich, Darrich, Doys, Duramar, Espolangeret de Raleda, Ferrén, Font del Gausch, Fornaca, Gaireza, Gelats, Hera del Mar, Hortas Geronellas, Lauser, Lomberga, Los Arrencats, Llamberga, Llambuy, Manifrè, Maré, Maroy, Minet, Morena, Piconera, Pla del Campech (Campench), Puig o Mallola de Raleda, Quintana Campsalubrí, Raleda, Rafe(l)ch, Rajacols, Restratell, Ribafeta, Ridafrè, Ridemar, Ridrafret, Rubiol, Sabró, Salamanca, Saliberchs, Salubí, Sau, Serblanques, Sever, Sulcia, Sunyell, Talamanca, Tasca, Valellas, Vena.

Agost 96

EL NOM GENÈRIC CONTRA L'INDIVIDUAL

Al 1995 un grup d'entitats cíviques va demanar a l'Ajuntament de Barcelona que canviés el nom d'un tram del carrer Senèca, on s'ubicava una llibreria de material neonazi. Els signants proposaven un altre nom: *Anna Frank*. Una mena de compensació.

L'agut escriptor Màrius Serra proposava algunes variants de la idea: el catedralici Pla de la Seu podria passar a anomenar-se *Pla de l'Ateu*, la Via Laietana (on hi ha una comissaria de policia) seria la *Via Lasa-Zabala*, i així successivament.

JMAiO